

שליפים.קום – סיכומים מוכנים לבית הספר

Shlifim.com

נושא זה עוסק ביחסים בין המשמעויות של המילים. נעסוק בעיקר במילים היוצרות דו משמעות או רב משמעות.

הומונימיה: ההומונימיה היא תופעה המייצגת מצב לשוני שבו מילים נראות זהות לחלוטין, אך מקורן בשני יסודות לשוניים שונים זה מזה, למשל שורשים שונים או מוצא לשוני שונה. כלומר, הזהות בין המילים היא אשליה הנובעת מסיבות של התפתחות הלשון. כאשר מדובר בהומונימיה, מדובר במצב שבו לאותה מילה יש כמה משמעויות שאין ביניהן כל קשר.

רוב משמעויות	דו משמעות	
א. פרד - בן כלאיים של חמור וסוסה. ב. פרד - גרעיני רימונים. ג. פרד - מספר בלתי זוגי. ד. פרד - פרוד.	גיל - שמחה גיל - תקופת חיים	דוגמאות ממילון אבן שושן

מילים הומונימיות מופיעות במילון בדרך כלל בערכים נפרדים, וכל ערך מסומן באות נפרדת או בספרה נפרדת (כמו בדוגמא).

פוליסמיה: הפוליסמיה היא ריבוי משמעויות למילה אחת. פוליסמיה נוצרת בדרך כלל בעקבות מעתק סמנטי - מטפורי. כלומר, מילה מסוימת מקבלת משמעות נוספת על זאת שהייתה לה במקור. בפוליסמיה אפשר לראות בדרך כלל את הקשר שבין המשמעויות השונות. מילים פוליסמיות מופיעות במילון בדרך כלל תחת אותו ערך, והן מסודרות במספור פנימי תחת ערך זה.

הבחנה בין הפוליסמיה להומונימיה במילון:

הומונימיה - המילים ההומונימיות מופיעות כערכים נפרדים (כל ערך מייצג מקור שונה). בדרך כלל המילים ההומונימיות מסומנות באותיות מימין לערך או בספרות משמאל לערך.
פוליסמיה - מילים פוליסמיות מופיעות תחת ערך ראשי אחד, ובתוך ערך זה מופיעות ספרות שונות לציון המשמעויות השונות.

שני מושגים נוספים:

הומופניה - ההומופניה היא מצב לשוני שבו מילים שונות נשמעות זהות מבחינת הצליל.

לדוגמא:

אושר - עושר.

אם - עם.

רואה - רועה.

הומוגרפיה - ההומוגרפיה היא מצב לשוני שבו שתי מילים נכתבות באופן זהה, אך הן שונות בהגייתן ובמשמעותן. הניקוד זה מה שמבדיל בין משמעויות המילה.